

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

VI. Obsequio & conniventiâ perditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

se Christianæ nuncium remisit, offensus mala eorum vita quorum doctrina tam splendidis laudibus ornabatur. Lutheri interim absentis nomen Romæ forensibus præconijs citabatur. In Italia oppugnabatur, qui in Germania interim suauiter & quiete fere vivebat: præpostero sane consilio, quum Saxonie Dux interposita Imperatoris auctoritate, sollicitati debuisset, ut hominis defensione abiecta, Sanctæ Sedis mandata exsequeretur.

VI. Inscitia profecto erat, existimare processibus eiusmodi malum hoc listi posse. Aut prudenti quadam lenitate hominis huius, tum quum silentium promitteret, ferocitas demulcenda, tum imo vero crebro hic in suo ipsius nido iritandus erat; aut extrema ferro & igne adhibenda erant remedia. Dura, inquis, & aspera medicina. Sed aspera dici non potest cuius effectus est salutaris; & ipsa sanatione excusari debet, etiam qui cum dolore & cruciatu sanat; futura utilitate præsens incommodum compensante, ut Tertullianus ait. Vbi legibus non potest, vi agendum est, & quidem mature. Non ignoro dici vulgo solere, à legibus id exigendum esse quod possunt, quando non possunt, quod volunt. Atqui Maximiliano Imperatori tum satis superque erat virium: Germania quid rebellio esset ignorabat: Caietanus plus satis habebat auctoritatis. Quid ergo fuit quod tanto malo grassandi licentiam dedit? Illud nimirum, quod obscurum hominem Imperator contempsit, Cardinalis vero dulcibus ipsius verbis, & suis ipsius, quas Lutherus frequenter in ore habebat, laudibus consopitus fuit. Nullum enim Caietani humanitatem ac benignitatem de prædicandi finem Lutherus initio faciebat. Illud sane imprudenter vel negligentem potius à Caietano factum videtur, quod hominem nullo saluo conductu ab Imperatore munitum, tum Augustæ tum alibi tamdiu oberrare permisit, cui sine vlla perfidæ exprobratione, quod in mandatis habebat, manus injicere potuisset. Sed & optimo iure securitatis litteras Imperator Luthero denegare poterat, ut qui imprudenter in plagas ipse se Augustam & aliò ventitando coniecisset. Sed uterque lenitate utendum sibi existimavit: quod remedium invalescentibus malis admodum est periculosum. Testatur enim experientia, morbos pecudum magis magisque ingrauescere & dispalari.

*Dum medicus adhibere manus ad vulnera pastor
Abnegat, & meliora deos sedes omina poscens.*

Et quemadmodum vtrica leni & suspensa manu contacta vrit, at rudi manu compressa obtunditur ac vim suam perdit: sic nascens quæcumque hæresis facile opprimi potest, si auctori os claudatur, & irrita eius itultricia & temeritate, vox plane adimatur. Hoc modo multorum fatuitas sanata fuit. Contra obstinatos vero non verbis sed factis, non lenibus sed asperis remedijs utendum, primisque principijs obstandum est. Dilatio enim seu mora novas malo vires addit: tantoque illud sit incurabilius quanto magis inueteralecit. Hinc Synesius ad Imperatorem Arcadium sic scribit: Malum nascens facile aueritur & sanatur: at ubi inueterauerit, omnem medicinam respuit. Nimirum

— sero medicina paratur,

Quum mala per longas inualuere moras.

Et sapienter monet Aristoteles, ad præcauendas imperiorum ruinas, turbarum quamuis tenuissimis fuitijs esse occurrendum. Nam quemadmodum in fluminibus videmus, si quid incidit aut aquarum impetu eò delatum sit quod cursum remoretur, paullatim molem accrescere, ac sæpe integras insulas existere: sic in mundi huius, ac præcipue religionis negocijs ex paruis iocitjs magnarum rerum mutationes sequuntur. An non exigua Arianismi Alexandria accensa scintilla totum ferre terrarum Orbem fædo incendio involuit, eo quod primo sui ortu non fuerat estincta? Sic Lutherana quoque hæresis ex obscuro Germaniæ angulo progressa, magnam Christianæ Reipublicæ partem sua contagione infecit, eam ob causam quod initia eius essent neglecta. Sed hæc diuinæ voluntatis erant permissiones; hanc pœnam, adeoque multo maiorem peccata nostra merebantur. Et quamuis veræ causæ nos lateant, sic tamen iudicare oportet eas plane esse iustissimas, ut quæ à iusto omnium casarum motore, qui in numero & mensura omnia disposuit, procedunt.

Quo loco cum Doctoribus nonnullis observo admirabilem divinæ sapientiæ curam, ex qua mecum inspecta quilibet Christianus perspicue animadvertet, non temerè, sed summa sapientia permissiones hæresum ordinari, ab ipso qui permittit, nam profus simili ferè decursu Hæreses permittuntur nasci in Ecclesia & invalescere ad tempus quo ordine sana doctrina ab Apostolis in Symbolo Fidei est comprehensa & proposita. Siquidem vix exortus erat Christianismus, cum Magi, se pro Deo venditâres populo, exorti, primum articulum damone adiuuante oppugnare cæperunt,

In quorum vestigia Ebion, Cerinthus & Manes ingressi aliquid de divinitate attributum evertere conati sunt. his deinde Marcion successit, qui veram incarnationem Filii Dei negavit, & quantumvis reciperet S. Lucæ Evangelium, omnia tamen loca verum corpus altuentia in Christo, per Galuinianum interpretamentum, id est, figura Corporis corrumpere molitus fuit, uti ex Refutatore eiusdem Tertulliano legenti constabit. Successit deinde Arius, qui verum Hominem confessus divinitæ essentiam naturam in Christo negavit, nempe homœusion volens inducere pro Catholico homœosio. Successit illi Euryches, qui utramque naturam in Christo confessus, utramque confudit, & mixtum effecit, sed cum Ecclesia hosce hostes iam vioceret proprietates naturæ utriusque in Christo aggressi sunt oppugnare increduli tunc & vna voluntas Christi, & eius operatio, & passio, & mors multis modis in disquisitionem vulgi protracta fuit, donec ad ipsum quoque Spiritum S. devoluta est procella opinantium, & illius vel divinitas vel à patre filioque processio cepit in dubium vocari per Græcos. Post hanc quoque sectam succumbentem, de Ecclesia articulus cepit conuelli, nempe caput Oecumenicum Papa Romanus & pars opt. Ecclesiæ Sæcti & cultus Sanctorum & his dicatarum imaginum usus, de quibus cum acriter esset concertatum. Sanctorum communio, & quidem Augustissima illa cum Christo per Eucharistiam à Berengario in Gallia cepit everti, & contra à recte credentibus firmari, donec Lutherus sequentem articulum, nimirum Remissionem peccatorum aggressus eumque in nihilum redigere laboravit, suoque errore omnes veteres in theatrum reduxit, tanquam immediatus Antichristi præcursor homo peccati quæ enim alia pars de Symbolo restat oppugnanda, bestia illi deterrimæ ultimæ, quæ carnis resurrectionem, quam tamen aduersus ipsam Enoch, & Elias, non solum verbis sed & experimento resurrectionis suæ probabunt & verissime & sanctissime ab Ecclesia semper creditam fuisse.

DE PRIMA DISPUTATIONE

In negotio religionis habita, deque eiusdem exitu.

CAPUT X.

ARGUMENTVM.

I. *Quæ noua, hominibus grata: & quomodo Lutherus mundum decipere atque inescaris.*

- II. *Lutherus, nomen suum ubique celebrari animadvertens, cristas multo altius tollit, & incredibili arrogantia inflatur.*
- III. *Inter Eccium & Carolstadium, Georgii Saxonie Ducis operâ, disputatio instituitur.*
- IV. *Carolstadio Lutherus se adiungit, & disputandi prouinciam in se recipit.*
- V. *Incipit à S. Sedis auctoritate.*
- VI. *Lutheri in hac disputatione inconstantia.*

Quæ noua, grata sunt & accepta, vulgo præferuntur, in quo non est consilium, non ratio, non discrimen, non diligentia, Faciles omnibus noui aliquid afferentibus aures præber, noua seclatur, noua amplectitur; nec quidquam nisi præsentia respicit. Id in Lutheri hæresi apparuit, quam plures præcipiti quodam iudicio, aut potius temerariâ credulitate amplexi sunt, Lutherum videre, audire gestientes. Ex quo factum est, ut paulatim Dei in terris Vicarius, eiusque statuta & leges in contemptum apud ipsos venerint. Lutherus interea scriptis ad Imperatorem, Reges, Principes, non Germaniæ tantum, sed vniuersæ Christianæ Reipublicæ litteris, variè eorum animos versabat, his adulando (ut in litteris ad Sabaudia Ducem apparet) illam tamquam Prophetia & Dei legatus, diuinam iram interminando. Pronis auribus accipiebatur, quod nihil nisi Reformationem spectare aut poscere se dicebat, protestans cetera integra & illa se sibi fore: ut quorum monasterio adhuc se contineret, ad diuinum Officium frequenter celebraret. Atque ô vrinam his ille se limitibus continuisset, non autem domum Dei (quam sordibus ministrorum negligentia fortè infectam, purgandam susceperat) tamquam alter Herostratus succendisset. Hoc tamen ne faceret, multa adhibita sunt etiam Anno sequenti 1529. remedia. Sed & ipsi Luthero etiam indies suggerebantur occasiones maiori & noua proteruitatendi in ruinam grauiorem. Occasiones profundius decidendi fuere. primo in Heluetia exurgens motus duce Zvvinglio qui primo Ian. primam cõcionem seditiosam habuit, quo die Tiguri monstrum Hermaphroditi natum est, aptum omen hæresis nascituræ. 2. Maximiliani Imp. mors 12. Ian. 3. Importunus concursus profectiois indictæ Lutheri confluentiam Rheni in Archiepiscopatu Treuirensi, & disputatio ab eo habenda Lipsiæ, & his similia, nam superiore anno Ioannes Eckius & Lutherus Augustæ Octobri

mense